

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 362/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. augusta 2013 predbežne prerokoval sťažnosť RNDr. M. P., P., zastúpeného advokátom JUDr. T. C., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2 Co/134/2011-203 z 20. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RNDr. M. P. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2013 doručená sťažnosť RNDr. M. P., P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co/134/2011-203 z 20. decembra 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„... Okresný súd Poprad (ďalej len prvostupňový súd) doručil svoj rozsudok zo dňa 7. 9. 2011 č. k. 17 C/161/2008-159 (ďalej len prvostupňový rozsudok), ktorým zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo sťažovateľa a ostatných účastníkov konania k nehnuteľnostiam, právnenému zástupcovi sťažovateľa prostredníctvom pracovníčky firmy, ktorá sídli v tej istej administratívnej budove ako jeho právny zástupca. Uvedená pracovníčka prevzala od poštového doručovateľa prvostupňový rozsudok dňa 5. 10. 2011 bez akéhokoľvek splnomocnenia a odovzdala ho právnenému zástupcovi sťažovateľa až dňa 12. 10. 2011.

Keďže sa jednalo o prvostupňový rozsudok vo veci samej, ktorý sa doručuje do vlastných rúk účastníka konania (jeho právneho zástupcu) v súlade s §§ 158 ods. 2, 47 ods. 1, 2 a 48 ods. 5 O. s. p., sťažovateľ svojim listom zo dňa 17. 10. 2011 (fotokópia listu v prílohe ako príloha č. 1) zaslal prvostupňovému súdu námietky proti nezákonnému a neučinne doručenému rozsudku prvostupňového súdu a žiadal o jeho opätovné doručenie v súlade so zákonom. Takýmto spôsobom doručenia prvostupňového rozsudku totiž prišiel o 7 dní z 15-dňovej lehoty na odvolanie.

Keďže 15 dňová lehota na odvolanie počítaná od 5. 10. 2011 mala uplynúť dňa 20. 10. 2011 sťažovateľ podal uvedeného dňa voči tomuto prvostupňovému rozsudku z opatrnosti formálne odvolanie.

Prvostupňový súd na námietky sťažovateľa zo dňa 17. 10. 2011 reagoval listom zo dňa 2. 11. 2011 (fotokópia listu v prílohe ako príloha č. 2), v ktorom oznámil, že súd doručoval rozsudok v predmetnom konaní v súlade s ustanovením § 48 ods. 5, § 49 ods. 1 O. s. p. a preto nie je dôvod na opätovné doručenie rozsudku. Dokonca zaujal stanovisko, v zmysle ktorého za deň doručenia prvostupňového rozsudku považuje deň 12. 10. 2011, t. j. deň, v ktorý pracovníčka cudzej firmy odovzdala prvostupňový rozsudok právnenému zástupcovi sťažovateľa...

Prvostupňový súd spis následne predložil Krajskému súdu v Prešove (ďalej aj ako porušovateľ práva) ako vecne a miestne príslušnému odvolaciemu súdu...

Porušovateľ práva ani na tieto námietky nereagoval a dňa 28. 01. 2013 doručil sťažovateľovi svoj rozsudok zo dňa 20. 12. 2012, č. k.: 2 Co 134/2011-203, ktorým prvostupňový rozsudok potvrdil. Sťažovateľ sa márne domnieval, že aspoň v odôvodnení tomto rozsudku porušovateľ práva zaujme stanovisku k základným a opakovaným námietkam sťažovateľa, v zmysle ktorého porušovateľ práva odvolacie konanie uskutočňuje v rozpore so zákonom, pretože nie sú splnené podmienky na začatie odvolacieho konania, t. j. riadne a zákonným spôsobom doručený rozsudok prvostupňového súdu. Žiaľ nestalo sa tak a v odôvodnení predmetného rozsudku o tejto námietke sťažovateľa nie je ani len zmienka...“

Sťažovateľ vo veci samej navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo RNDr. M. P. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2 Co 134/2011-203 z 20. 12. 2012 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2 Co 134/2011-203 z 20. 12. 2012 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť RNDr. M. P. trovy konania v sume 331,16 Eur (slovom tristotridsaťjeden eur a šesťnásť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. T. C. v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co/134/2011-203 z 20. decembra 2012. Krajský súd označeným rozhodnutím potvrdil rozsudok Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 C/161/2008-159 zo 7. septembra 2011.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal

ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda

za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co/134/2011-203 z 20. decembra 2012, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 17 C/161/2008-159 zo 7. septembra 2011, sťažovateľ namieta, že mu prvostupňový rozsudok nebol doručený do vlastných rúk a z tohto dôvodu ani nemalo prebehnúť odvolacie konanie na krajskom súde.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co/134/2011-203 z 20. decembra 2012 vyplýva, že krajský súd sa štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovnal s otázkou doručenia napadnutého rozsudku sťažovateľovi. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že rozsudok súdu prvého stupňa nebol jeho právnomu zástupcovi doručený do vlastných rúk, ale len ako doporučená zásielka, ktorú prevzala právna zástupkyňa inej firmy sídliacej na danej adrese a až následne ho odovzdala právnomu zástupcovi sťažovateľa, túto vadu odstránil krajský súd tým, že prípisom zo 7. novembra 2012 doručil rozsudok súdu prvého stupňa právnomu zástupcovi sťažovateľa ako zásielku do vlastných rúk. Právny zástupca sťažovateľa prevzal rozsudok súdu prvého stupňa 20. novembra 2012. Z uvedeného vyplýva, že k doručeniu predmetného rozsudku došlo. Sťažovateľ mohol svoje odvolanie po doručení rozhodnutia kedykoľvek doplniť. Ústavný súd konštatuje, že ak v súdnom konaní pred všeobecným súdom dôjde k formálnej chybe, ktorá ale nemá relevantné dôsledky na právne postavenie účastníka konania, v zmysle zásady materiálnej (nie formálnej) ochrany ústavnosti nemožno vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľné, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, keďže krajský súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľa uberala iným smerom ako právny názor krajského súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí, avšak rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani

povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

K námietke nevysporiadania sa so skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Ústavný súd preto sťažnosť vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co/134/2011-203 z 20. decembra 2012 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde považujúc ju za zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (zrušenie rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co/134/2011-203 z 20. decembra 2012 a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2013